

شیوه‌نامه اجرایی هیأت ممیزه دانشگاه بیرجند (ماده ۳ و ۴ آیین‌نامه ارتقا)

(مصوب در جلسه هیأت ممیزه دانشگاه بیرجند مورخ ۹۸/۶/۲۸)

در اجرای ماده ۵ «آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی موسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی» مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، شیوه‌نامه اجرایی در خصوص مفاد ماده‌های ۳ و ۴ آیین‌نامه ارتقاء در جلسه مورخه ۱۳۹۸/۶/۲۸ هیأت ممیزه دانشگاه بیرجند، به شرح ذیل مصوب گردید:

شرایط عمومی

- امتیازدهی طبق «آیین‌نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی موسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی» مصوب ۹۴/۱۲/۱۸، «شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه ارتقا مرتبه اعضای هیأت علمی، آموزشی و پژوهشی» مصوب ۹۵/۴/۲۷ و «موارد مکمل مندرج در ماده ۳» ابلاغ شده در تاریخ ۹۸/۲/۱۵ صورت می‌پذیرد و موارد تکمیلی، در شیوه‌نامه حاضر آورده شده است.
- صرفاً به مقالات، چکیده مقالات، کتاب‌ها، اختراعات و فعالیت‌های فناورانه‌ای امتیاز داده می‌شود که نام دانشگاه بیرجند به‌عنوان محل کار متقاضی قید گردیده باشد. در مقالات و چکیده مقالات لاتین دقیقاً واژه University of Birjand مورد قبول است و در صورت عدم رعایت، امتیازی به این فعالیت‌ها تعلق نخواهد گرفت.
- درج آدرس دوگانه دانشگاه یا مؤسسه پژوهشی یا آموزشی داخلی و خارجی با مجوز دانشگاه قابل قبول است.
- درج آدرس پست الکترونیکی دانشگاه بیرجند برای نویسنده مسئول مقاله که دارای وابستگی سازمانی به دانشگاه بیرجند است الزامی است.
- ملاک اعتبار مجلات علمی، حضور نام مجله در میان مجلات معتبر وزارتین در زمان پذیرش مقاله است.
- پیوست نمودن کاربرد ارزیابی مقالات مورد تأیید کمیسیون تخصصی (پیوست ۱)، به تمام مقالات بندهای ۳-۱، ۳-۲، ۳-۳، ۳-۴، ۳-۵، ۳-۶ و ۳-۷ الزامی است.
- پرونده‌هایی که در کمیسیون تخصصی یا هیأت ممیزه مورد تأیید قرار نمی‌گیرد، در صورت تقویت پرونده، حداقل پس از ۶ ماه از تاریخ ثبت در دبیرخانه کمیته منتخب، قابل بررسی خواهد بود.

مقالات علمی - پژوهشی (بند ۳-۱)

- نمایه‌های برتر برای انتشار مقالات علمی - پژوهشی در جدول زیر آمده است.

جدول ۱. نمایه‌های برتر

گروه	نمایه برتر
گروه‌های مهندسی، علوم (علوم پایه و علوم ورزشی) و کشاورزی	JCR, ISC-Q ¹ *
گروه علوم انسانی «الف» و هنر	JCR, WoS, ISC-Q ¹ *
گروه علوم انسانی «ب»	JCR, WoS, Scopus, ISC-Q ¹ *

* حداکثر ۲۰٪ سقف تعیین شده

منظور از رشته‌های گروه علوم انسانی «الف»، رشته‌هایی هستند که تا حدی امکان انجام پژوهش‌های میدانی و تجربی در آن‌ها وجود دارد؛ مانند رشته‌های روان‌شناسی، علوم تربیتی، علم اطلاعات، علوم اجتماعی، حسابداری، اقتصاد، مدیریت، آموزش زبان، جغرافیا، زبان‌شناسی مقابله‌ای، علوم سیاسی، مطالعات بین رشته‌ای.

منظور از رشته‌های گروه علوم انسانی «ب»، رشته‌هایی هستند که امکان کمتری برای انجام پژوهش‌های میدانی و تجربی دارند؛ مانند رشته‌های الهیات، معارف اسلامی، مطالعات ادبی و زبانی، ادبیات، زبان‌شناسی نظری، تاریخ، حقوق. برای سایر رشته‌های علوم انسانی که در بالا نام برده نشده است، تصمیم‌گیری منوط به تشخیص هیأت ممیزه دانشگاه خواهد بود.

- سقف امتیاز مقاله‌ها با توجه به کیفیت نشریه و گروه‌های تخصصی مطابق جدول ۲ می‌باشد.

جدول ۲. سقف امتیاز مقاله‌های علمی - پژوهشی

نشریه علمی داخلی با نمایه ISC (طبق رتبه‌بندی وزارت علوم)			WoS, Scopus	JCR				
ج	ب	الف		Q ₄	Q ₃	Q ₂	Q ₁	
۳/۵	۴	۴/۵	۴/۵	۵	۵/۵	۶/۵	۷	مهندسی، علوم (علوم پایه و علوم ورزشی) و کشاورزی
۴	۴/۵	۵	۵	۵/۵	۶	۶/۵	۷	گروه علوم انسانی «الف» و هنر
۴	۴/۵	۵	۵	۶	۶/۵	۷	۷	گروه علوم انسانی «ب»

مجلات علمی - پژوهشی داخلی (فارسی و انگلیسی) دارای نمایه ISC، پیش از انتشار لیست رتبه‌بندی نشریات توسط وزارت علوم، معادل نشریه علمی داخلی رتبه «ب» ارزیابی می‌شوند. همچنین، مجلات ISC خارجی که فاقد رتبه‌بندی نشریات توسط وزارت علوم هستند، حداکثر می‌توانند از امتیاز معادل نشریه علمی رتبه «ب» برخوردار شوند. مجلات داخلی فاقد نمایه ISC نیز معادل نشریه علمی «ج» در نظر گرفته شده و امتیاز آن‌ها در بند ۳-۳ قابل محاسبه است. اعتبار مجلاتی که صرفاً در لیست نمایه‌های تخصصی موجودند، باید پس از تأیید در کمیته منتخب و کمیسیون تخصصی به تأیید هیأت ممیزه برسد.

به مقالات کوتاه (Short note, Short Communication, Lecture note, Letter to editor، یادداشت پژوهشی و سایر موارد مشابه) در مجلات معتبر تا ۵۰ درصد امتیاز مقاله کامل داده می‌شود.

- حداقل امتیاز لازم از مقالات علمی - پژوهشی برای ارتقا مرتبه در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۳. حداقل امتیاز لازم برای ارتقا مرتبه

رتقا مرتبه	حداقل امتیاز کل	حداقل امتیاز به‌عنوان نویسنده مسئول	حداقل امتیاز نمایه برتر	حداقل امتیاز به‌عنوان نویسنده مسئول در مجلات نمایه برتر
استادی به دانشجویی	۲۵	۱۰	۱۰	۶
دانشیاری به استادی	۴۰	۲۰	۱۵	۹

امتیاز مربوط به مقالات کوتاه (Short note, Short Communication, Lecture note, Letter to editor، یادداشت پژوهشی و سایر موارد مشابه) در مجلات معتبر، در احتساب حداقل امتیازات جدول ۳ در نظر گرفته نمی‌شود.

مقالات علمی - مروری (بند ۳-۲)

- نحوه امتیازدهی به مقالات علمی - مروری مطابق جدول ۲ می‌باشد.

مقالات علمی - ترویجی (بند ۳-۳)

- به مقالات منتشر شده در نشریات علمی دارای رتبه «د» (طبق نظام رتبه‌بندی نشریات وزارت علوم) و یا نشریات دارای رتبه علمی - ترویجی (پیش از انتشار لیست رتبه‌بندی نشریات توسط وزارت علوم)، بسته به کیفیت مقاله حداکثر تا ۳ امتیاز در قالب بند ۳-۳ تعلق می‌گیرد. ضمن اینکه حداکثر امتیاز قابل احتساب در قالب بند ۳-۳ برای هر مرتبه ارتقا، ۹ امتیاز است.

مقالات همایشی (بندهای ۳-۴ و ۳-۵)

- به مقالات ارائه شده در همایش‌های ادواری بین‌المللی که توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، انجمن‌های علمی معتبر داخلی یا بین‌المللی و یا مؤسسات آموزشی و پژوهشی معتبر خارج کشور برگزار شده باشند، حداکثر تا ۲ امتیاز برای مقالات کامل و تا ۱ امتیاز برای خلاصه مقالات تعلق می‌گیرد.
- به مقالات ارائه شده در همایش‌های غیر ادواری بین‌المللی و همایش‌های ملی ادواری که توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، انجمن‌های علمی معتبر داخلی و یا سازمان‌های تخصصی معتبر برگزار شده باشند حداکثر تا ۱/۵ امتیاز برای مقالات کامل و تا ۰/۷۵ برای خلاصه مقالات تعلق می‌گیرد.

- به مقالات کامل ارائه شده در همایش‌های غیر ادواری و همایش‌های ملی که توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، انجمن‌های علمی معتبر داخلی یا بین‌المللی و یا مؤسسات آموزشی و پژوهشی معتبر خارج کشور برگزار شده باشند حداکثر تا ۱ امتیاز برای مقالات کامل و تا ۰/۵ برای خلاصه مقالات تعلق می‌گیرد.
- امتیاز مقالات همایشی، صرفاً برای مقالات دارای گواهی ارائه مقاله قابل بررسی است.
- برای احتساب امتیاز مقالات ارائه شده در همایش‌های داخلی، ثبت همایش در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و برگزاری همایش توسط حداقل یک دانشگاه دولتی و یا یک انجمن علمی معتبر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری الزامی است. اعطاء امتیاز به همایش‌های برگزار شده توسط سازمان‌های تخصصی معتبر که در پایگاه استنادی جهان اسلام (ISC) ثبت شده باشد با تشخیص کمیسیون تخصصی صورت خواهد گرفت.
- با شرط این که حداکثر امتیاز از بند ۳-۶ (خلاصه مقالات در همایش‌ها) کسب نگردد؛ در آن صورت مجموع ۱۷ امتیاز برای بندهای ۳-۵ و ۳-۶ قابل قبول است.

تأسیس شرکت دانش بنیان

- به اعضای هیأت علمی دانشگاه در صورت ثبت شرکت دانش بنیان (وابسته به دانشگاه بیرجند) به عنوان مدیرعامل یا رئیس هیأت مدیره تا ۱۰ امتیاز و به عنوان عضو هیأت مدیره تا ۵ امتیاز در قالب بند ۳-۹ آیین نامه ارتقا تعلق می‌گیرد.

امتیاز اجرایی مرتبط با بند ۱۳ ماده ۴

- به فعالیت‌های مندرج در جدول زیر که با هدف افزایش کارایی و اثربخشی نظام آموزش عالی انجام شود، می‌تواند در قالب بند ۱۳ ماده ۴ امتیاز تعلق گیرد:

استاد راهنمای دانشجویان کارشناسی، استاد راهنمای دانشجویان استعداد درخشان	تا ۰/۲ امتیاز به ازای هر دانشجو در هر نیمسال
شرکت در جلسات کارگروه‌ها، کمیسیون‌ها و شوراهای دانشگاه	تا ۰/۲ امتیاز به ازای هر ساعت
شرکت در جلسات کارگروه‌ها، کمیسیون‌ها و شوراهای تخصصی شهرستان، استان و کشور	تا ۰/۵ امتیاز به ازای هر ساعت
برگزاری سخنرانی علمی، کارگاه تخصصی و دوره‌های کاربردی برای دانشجویان	تا ۰/۱ امتیاز به ازای هر ساعت
اجرای دوره‌ها و کارگاه‌های تخصصی برای کارکنان دانشگاه و سایر سازمان‌ها	تا ۰/۱ امتیاز به ازای هر ساعت
طراحی و اجرای ریز درس‌ها	تا ۰/۲ امتیاز به ازای هر ساعت
پذیرش مسئولیت همراهی دانشجویان در بازدیدهای علمی توسط انجمن‌های علمی	تا ۰/۲ امتیاز به ازای هر بازدید علمی
مشارکت در برگزاری استارت‌آپ و یکند به عنوان مربی - منتور، داور، دبیر اجرایی	تا ۰/۵ امتیاز به ازای هر دوره
مشارکت در برگزاری همایش‌های علمی معتبر (به جز دبیر)	تا ۰/۵ امتیاز به ازای هر کنفرانس
تولید محتوای الکترونیکی استاندارد (چند رسانه‌ای-تعاملی) برای دروس	تا ۰/۵ امتیاز به ازای هر ساعت محتوای آموزشی
بازنگری برنامه درسی یک درس	تا ۱ امتیاز به ازای هر درس
مشاور رئیس دانشگاه	تا ۲ امتیاز به ازای هر سال
استاد نمونه دانشگاه، پژوهشگر نمونه	تا ۲ امتیاز به ازای هر بار انتخاب
طراحی برنامه درسی یک درس یا طراحی دستور کار آزمایشگاه و کارگاه آموزشی	تا ۲ امتیاز به ازای هر درس
طراحی یا بازنگری برنامه درسی یک دوره	تا ۳ امتیاز به ازای هر دوره
تدوین استانداردهای حرفه‌ای برای رشته‌های دایر	تا ۳ امتیاز به ازای تدوین استاندارد هر رشته
ایجاد رشته‌های جدید، ایجاد رشته‌های بین رشته‌ای	تا ۴ امتیاز به ازای هر رشته
معاونین گروه‌های آموزشی	تا ۲ امتیاز به ازای هر سال
همکاری در کارگروه‌های اعزامی هیئت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت جهت بازدید از مؤسسات آموزش عالی	تا ۰/۵ امتیاز به ازای هر ساعت بازدید
حضور در دوره فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها در جامعه و صنعت	تا ۴ امتیاز به ازای هر دوره

- لازم به ذکر است که سایر فعالیت هایی که به افزایش کارآیی و اثربخشی نظام آموزش عالی منجر می شود (موضوع بند ۱۳ ماده ۴ آیین نامه ارتقاء) و در جدول فوق پیش بینی نشده است با تأیید دبیر هیأت ممیزه در کمیسیون تخصصی مربوطه قابل بررسی و امتیازدهی می باشد.

توصیه ها

- رعایت شئون حرفه ای، عمل در چارچوب اخلاق و رفتار و برخورداری از ویژگی های شخصیتی متناسب با جایگاه و مرتبه عضو هیأت علمی از شاخص های کلیدی برای تصمیم گیری در هیأت ممیزه است.
- به اعضای محترم هیأت علمی توصیه می گردد که تا حد امکان در مفاد ماده ۳ آیین نامه ارتقاء شامل مقالات علمی-پژوهشی، طرح های پژوهشی داخلی و خارجی، تألیف، تصنیف یا ترجمه کتاب، ثبت اختراع و ... تنوع فعالیت های پژوهشی را مدنظر قرار دهند.
- به منظور مشارکت حداکثری اعضای هیأت علمی در نشر علم در مجلات مختلف، رعایت تنوع در انتخاب مجلات با نمایه معتبر علمی (موضوع بند ۳-۱ آیین نامه ارتقاء) اکیداً توصیه می گردد.
- در چاپ مقالات سعی گردد، مقالات دارای تنوع از نظر زبان به زبان فارسی و یک زبان علمی دیگر باشد.
- فعالیت های فناورانه شامل ثبت اختراع، تجاری سازی و ایجاد شرکت های دانش بنیان مورد توجه قرار گیرد.
- برخورداری از نقشه راه پژوهشی (Research Plan) و انسجام آثار علمی در این چارچوب اکیداً توصیه می شود.
- توجه به ارائه کارنامه قابل قبول در کلیه ماده های ۱ (فرهنگی)، ۲ (آموزشی)، ۳ (پژوهشی) و ۴ (اجرایی) آیین نامه ارتقاء توصیه می شود.